

“Güçlü Bankacılık, Güçlü Ekonomi”

ÇUKUROVA GRUBU İLE İMZALANAN SÖZLEŞME HAKKINDA AÇIKLAMA

Kurumumuz, çok kısa bir geçmişe sahip olmasına rağmen, Cumhuriyet tarihinin en önemli iki krizinin yaşandığı bir ortamda, bankacılık sektörünün sağlıklı bir yapıya kavuşturulmasında, bugüne kadar, çok önemli olduğu düşünülen uygulamaları başarıyla gerçekleştirmiştir. Bu başarıda, gerçekleştirdiği işlemlerde Kurumumuzun özerk olmasının önemli bir unsur olduğu düşünülmektedir.

Kamu yararlarının korunması açısından etkin ve bağımsız bir kuruluş olması gereğinin bilinci içinde olan BDDK ve TMSF, bugüne kadar her türlü siyasi ve uluslararası etkiden uzak olarak, kanunun verdiği yetkilere dayanarak doğru olduğuna inandığı politikaları uygulamıştır ve bundan sonra da uygulamaya devam edecektir. Bu kararlılık ve inanç çerçevesinde Çukurova Grubu ile Kurumumuz arasında bir süredir devam eden görüşmeler sonuçlandırılmış ve esasları aşağıda özetlenen anlaşma imzalanmıştır.

Bu anlaşmanın gelecekte toplum yararına sonuçlandırılmasının en büyük güvencesi de özerk ve her türlü baskıdan uzak ve topluma saydam olarak hesap verebilen bir denetim ve gözetim otoritesinin varlığının devamı olacaktır. Özerkliğin korunmasında ülkemizin tüm kurumlarının, özellikle saygın ve tarafsız basınımızın duyarlılığı önemlidir.

Anlaşmanın detaylarına girilmeden önce, Pamukbank, Yapı ve Kredi Bankası (YKB) ve Grubun içinde buldukları mevcut durumun hatırlatılmasında yarar görülmektedir.

Pamukbank: Üçlü denetim sonucu sermayesi yetersiz bulunduğundan 18 Haziran 2002’de Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) tarafından devralınmıştır. Çukurova Grubu, Danıştay nezdinde hukuki süreç başlatmış ve 22 Kasım 2002’de Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu yürütmeyi durdurma kararı almıştır. Bu karar üzerine Pamukbank 24 Ocak 2003 tarihinde eski hakim ortaklarına iade edilmiştir.

Yapı ve Kredi Bankası: YKB'nin %41.8'i halka açık olup, kalan hisselerin büyük çoğunluğu Çukurova Grubu'na ait bulunmaktadır. Ekonomik değeri yüksek ve boyutu büyük olan bankanın mali durumu, 2.3 milyar dolar tutarındaki grup kredileri nedeni ile olumsuz etkilenmektedir. Pamukbank'ın TMSF'ye devredilmesi sonucunda, Pamukbank hakim ortakları Bankalar Kanunu uyarınca YKB'deki ortaklık haklarını kaybetmiş, Pamukbank'a ait olan %13,1'lik YKB hissesi de TMSF'ye geçmiştir.

Çukurova Grubu: Pamukbank ve YKB'ye yaklaşık 5 milyar dolar borcu olan Grubun, diğer bankalara olan riski çok düşük seviyededir. Grup, finans sektörü dışında, başta telekom olmak üzere diğer sektörlerde de faaliyet göstermektedir. Ancak, özellikle krizden sonra varlıklarının değerini kaybetmesi nedeniyle, Grubun yüksek miktardaki borcunu kısa vadede ödeme kapasitesi bulunmamaktadır.

KARAR ALMA AŞAMASINDA DİKKATE ALINAN HUSUSLAR

Kurumumuz karar alma aşamasında aşağıdaki hususları öncelikle göz önünde bulundurmuştur.

- Bankacılık sisteminin %20'sine sahip iki banka ile ilgili çözümsüzlüğün yaratacağı olası **uzun süreli belirsizlik ve sistemik risk** nedeni ile soruna kısa zamanda çözüm üretme gereği,
- **Hukuki süreçlerin uzun sürmesi** sonucunda ortaya çıkan belirsizliklerin giderilmesi,
- Dava yumağı haline gelmiş Pamukbank ile ilgili hukuki prosedürün devam etmesi nedeniyle, **BDDK'nın iki banka ile ilgili gerekli işlemleri zamanında tesis edememesi,**
- Banka iştiraklerinin TMSF'ye devredilmesi durumunda, mevcut ekonomik konjonktür nedeniyle, bu büyüklükteki **şirketlerin kısa vadede değerlerinin korunarak elden çıkarılma zorluğu ve yönetilemeyecek büyüklükte Kamu İktisadi Teşebbüsü oluşturma riski,**
- Kârlı ve ekonomik değeri yüksek şirketlerini yaşatarak Grubun ödeme kapasitesinin artırılması ve böylece **kamuya olan maliyetin en aza indirilmesi,**
- Yapı ve Kredi Bankası'nın halka açıklık oranının yüksek olması nedeniyle **sermaye piyasasındaki olası olumsuz etkilerin önlenmesi.**

ALTERNATİF YAKLAŞIMLAR

İçinde bulunulan sorunun nitelikleri ve kapsamı düşünüldüğünde iki temel çözüm yolu ortaya çıkmaktaydı.

1. Kısmi çözüm: Pamukbank ile ilgili hukuki prosedürün sonuçlanmasının beklenilmesi, YKB'nin grup kredileri yapılandırma anlaşmasının geçerliliğini yitirmesi, YKB'nin mali durumunun hassasiyetine rağmen, hukuki belirsizlik nedeniyle gerekli işlemlerin zamanında yapılamaması, bankaların olası likidite problemleri, sektör üzerine yansımaları ve tüm maliyetin peşinen kamu tarafından üstlenilmesi.

2. Bütüncül çözüm: Hukuki prosedürün yarattığı belirsizliğin ve ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerin bir an önce giderilmesi, sektörün geneli üzerindeki sis perdesinin kaldırılması ve herkes tarafından kabul edilebilir bütüncül ve kalıcı bir çözüm için anlaşma zemininin aranması.

Bu yaklaşımın temel ilkesi, YKB'nin yaşayabilirliğinin korunması ve maliyetin ve çözüm üretme sorumluluğunun hakim ortaklar tarafından da üstlenilmesidir.

BDDK NEDEN BÜTÜNCÜL ÇÖZÜM YOLUNU SEÇTİ?

Kurumumuz kısmi yaklaşımlarla vakit kaybedilmesini engellemek ve soruna kalıcı ve kapsamlı bir çözüm üretebilmek için aşağıdaki nedenlerle bütüncül bir yaklaşım modelini benimsemiştir.

- Grubun iç içe geçmiş mülkiyet ilişkileri dikkate alındığında, hakim ortakların çözüm için sorumluluğu üstlenerek azami gayreti göstermeleri soruna bütüncül bir yaklaşımı gerektirmektedir.
- Diğer taraftan, Pamukbank ve/veya YKB dolayısıyla katlanılacak kamusal maliyetin hakim ortaklardan geri alınabilmesi, Grubun **genel ödeme kapasitesinin** olmasına bağlıdır.
- Grup şirketlerinin, hakim ortakların borçlarını ödemeleri açısından düzenli bir nakit akışı yaratabilecekleri anlaşılmaktadır.
- Bu çerçevede, Grubun ferdi şirketleri ile ilgili geliştirilebilecek kısmi çözüm alternatiflerinin, sorunu geçici olarak çözmek ya da ötelemek dışında bir anlam ifade etmeyeceği açıktır.

- Bu nedenle, hukuki belirsizliklerin giderilerek Pamukbank ve YKB'nin mülkiyet sorununun, Grubun geneli ele alınmaksızın, kalıcı olarak çözümlenmesine katkıda bulunmayacağı düşünülendiğinden, bütüncül ve dolayısıyla kamusal maliyeti en aza indiren yöntem olan "anlaşma" yolu seçilmiştir.
- YKB'nin geniş bir müşteri tabanına sahip olması, sektördeki önemi, büyük ölçüde halka açık bir banka olması (% 41,8) ve bunların arasında yerli yabancı yatırım fonları vasıtasıyla çok sayıda küçük yatırımcının da bulunması, anlaşma alternatifinin seçilmesinde etkili olan diğer faktörler olmuştur.
- Ancak, bu bütüncül yaklaşımla, Grup şirketlerini çalıştırarak hakim ortaklara borçlarını sağlam teminat ve güvencelere bağlanarak ödeme imkanı sağlanmıştır.

ANLAŞMANIN ANA UNSURLARI

Anlaşmanın ana hatları aşağıdaki gibidir:

- Grup davalardan feragat etmektedir.
- TMSF yasa ile kendisine tanınan yetkiye dayanarak hukuk davalarından vazgeçmekte ancak, ceza davaları açısından Bankalar Kanunu'nun ilgili hükümleri geçerliliğini korumaktadır.
- Pamukbank'ın mülkiyeti ve yönetimi TMSF'de kalmaktadır.
- Pamukbank'ın hakim ortaklarının YKB'deki temettü hariç ortaklık hakları TMSF tarafından kullanılmaya devam edilecektir.
- YKB'nin yönetimi, taraflarca müştereken seçilecek uluslararası saygınlığa sahip bir danışmanlık firması tarafından oluşturulacak aday listesi içerisinde, TMSF tarafından uygun görülecek kişilerden oluşacaktır.
- Bankalar Kanunu'nun kurucularda aranan nitelikleri kaybeden Grubun YKB'deki hisseleri 2 yıl içerisinde satılacak, hisselerin bu süre içerisinde satılamaması durumunda ise satış 3 üncü yılda uluslararası alanda tanınan bir yatırım bankası tarafından gerçekleştirilecek, satılamazsa satış insiyatifi TMSF'ye geçecektir.
- Mevcut mevzuat çerçevesinde, Pamukbank'taki hakim ortaklar herhangi bir bankada % 10 ve üzerinde pay sahibi olamayacaktır.

- YKB'nin yaptığı borç yeniden yapılandırma anlaşması (İstanbul Yaklaşımı) geçerliliğini sürdürecektir.
- Taraflar YKB'nin sermaye yeterliliği rasyosunun (SYR) %10'un altına düşmemesi için gerekli her türlü önlemin alınması konusunda anlaşmışlardır. SYR'nin %10'un altına düşmesi ve Grubun sermaye artıramaması halinde sermaye artışı TMSF tarafından gerçekleştirilecek ve doğal olarak banka sermayesinde Grubun payı düşecektir.
- Grubun borçları gerekli ve yeterli teminatlar alınarak 15 yıllık bir ödeme planına bağlanmaktadır. Borç ilk üç yılı sadece faiz ödemeli kalanı anapara artı faiz ödemeli olacaktır. Söz konusu ödeme süreleri belirlenirken, borcun tutarı ve Grubun ödeme gücünü de içeren İstanbul Yaklaşımı prensipleri çerçevesinde yapılan fizibilite sonuçları da dikkate alınmıştır.
- Pamukbank nezdindeki Turkcell hisselerinin Gruba satılması suretiyle Grubun borç ödeme kapasitesinin artırılması amaçlanmıştır. Satış, 30 Ocak 2003 tarihinden önceki 30 günün ortalama borsa fiyatından yapılacak, ayrıca, hisseler üzerinde borca karşılık TMSF lehine rehin tesis edilecektir.
- Grubun varlıklarının tamamını veya bir kısmını grup dışındaki üçüncü kişilere satması halinde, satış tutarının asgari %55'i YKB ve TMSF'ye olan borçlarının ödenmesinde kullanılacaktır. TMSF'ye rehinli varlıkların satışı halinde ise bedeli TMSF'ye aktarılacaktır.
- Grup bugüne kadar anlaşma masasına oturan hakim ortaklardan en büyük tutara sahip olanıdır. Bu tür ödeme planları, sadece bu gruba tanınan bir imkan olmayıp, borcunu kabul edip gerçekten ödemek isteyen tüm hakim ortaklar için geçerlidir.
- Grubun diğer TMSF kapsamındaki bankalara olan borçları da yapılandırma kapsamına alınmıştır.

KAMUNUN HAKLARI NASIL GÜVENCE ALTINA ALINDI?

Anlaşma yapılırken kamunun haklarını, grubun anlaşma hükümlerini yerine getirmemesi nedeniyle oluşabilecek risklere karşı koruyucu tedbirler de alınmıştır. Bunları aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür.

- Pamukbank'ın hakim ortaklarının YKB'deki temettü hariç ortaklık hakları TMSF tarafından kullanılacaktır.
- Uluslararası itibara sahip bir danışmanlık firması tarafından tespit edilecek profesyonel YKB yöneticileri TMSF'nin nihai onayı ile belirlenecektir.
- Grubun malvarlığının tamamına yakın kısmı borçlarına karşılık teminat olarak alınmıştır.
- YKB asgari %10 sermaye yeterliliği oranına sahip olacak, aksi takdirde TMSF sermaye artışına gidebilecek ve bu suretle her koşulda YKB'nin sağlam bir mali bünye içinde faaliyet göstermesi temin edilecektir. Ayrıca, YKB'deki hakim ortağa düşen kâr paylarının bünyede bırakılması sağlanacaktır.
- Vadesinde ödenmeyen taksitler için 6183 sayılı Amme Alacakların Tahsili Usulu hakkında Kanun hükümleri uygulanacaktır. Üstüste iki taksitin ödenmemesi halinde ise anlaşmada belirlenen ödeme koşulları geçersiz olacak ve borcun tamamı amme alacağı olarak takip edilecektir.

ANLAŞMANIN BANKACILIK SEKTÖRÜNE VE ÜLKE EKONOMİSİNE KAZANDIRDIKLARI NELERDİR?

- YKB ve Pamukbank'taki belirsizlik giderilmek suretiyle sistemik risk kaynağı olma potansiyeli bertaraf edilmiş olmaktadır.
- Mali bünye zayıflığı içinde olan Pamukbank TMSF bünyesinde yeniden yapılandırılmak suretiyle satışa hazır hale getirilebilecek ve böylece kamuya ait maliyetin azaltılması yönünde imkan doğabilecektir.
- Grup kredileri ve mülkiyet sorunu çözülerek YKB'nin sistemdeki yeri korunmaktadır.

- Uluslararası uygulamalara paralel olarak grubun mali ve mali olmayan şirketlerine yaşama imkanı tanımak suretiyle üretim, istihdam ve ihracat kayıpları gözetilmiş olmaktadır.
- Bu anlaşma kamuya herhangi bir ilave mali yük getirmemektedir.

SONUÇ OLARAK;

Bu anlaşmanın sonuçlarını geliştirmek için herkese ortak sorumluluklar düşmektedir.

Bu çerçevede;

- Çukurova Grubu tarafından mevcut şartlar altında anlaşmanın sürdürülebilirliğini sağlamak için her türlü çaba gösterilecektir.
- BDDK/TMSF, yapmış olduğu anlaşma koşullarının uygulamasını çok sıkı bir şekilde takipçisi olacak, bulgularını şeffaflık ilkeleri çerçevesinde kamuoyu ile paylaşacak ve bu şekilde, Türk bankacılık sektörünün son yıllarda gerçekleştirilen reformlarla geldiği noktadan geri adım atılmamasının en büyük garantörü olacaktır.
- Basın ve yayın organlarının tarafları düzenli olarak izlemeleri ve kamuoyunu doğru bilgilendirmeleri önem arz etmektedir.

BDDK/TMSF, şeffaf yönetim anlayışının bir gereği olarak Grup ile imzalanan sözleşme metni ile ilgili ayrıntılı bilgileri internet sayfamızda kamuoyunun bilgisine sunacaktır.